

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 157/2020
24.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Никола Ромчевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за општу логистику Дирекције за услуге стандарда ВУ „Дедиње“, коју заступа Војно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1337/19 од 17.05.2019. године, у седници одржаној 24.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1337/19 од 17.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1986/17 од 15.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација у области рада на начин да тужилци као професионалном припаднику Војске Србије није извршена исплата једнократне новчане помоћи на основу четири појединачне одлуке Министарства одбране РС - Сектора за буџет и финансије ближе назначене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 6.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1337/19 од 17.05.2019. године, потврђена је првостепена пресуда, жалба тужилце је одбијена као неоснована и одбијен као неоснован захтев тужилце за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужилца, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14) и нашао да је ревизија тужиље неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је према решењу тужене од 28.02.2006. године, као цивилно лице на служби у ВМА, на радном месту ..., распоређена у Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе. Одлукама министра одбране од 24.01.2013. године, 11.07.2013. године, 01.10.2013. године и 23.12.2013. године, одобрена је исплата једнократне новчане помоћи професионалним припадницима Војске Србије који су у радном односу код тужене на дан 15.01.2013. године и који су остварили право на плату (са додацима) за децембар 2012. године. Тужиљи по наведеним одлукама из 2013. године није исплаћена једнократна новчана помоћ. Цивилним лицима запосленим у ВУ „Дедиње“ је исплаћена солидарна новчана помоћ у износу од 3.000,00 динара, у 2012. години.

Постављеним тужбеним захтевом тужиља је тражила да се утврди да је тужена извршила дискриминацију у области рада због неоправданог прављења разлике и искључивања тужиље у примању једнократне новчане накнаде, због својства припадности организационој јединици ВУ „Дедиње“, а без законског основа.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да неједнако поступање тужене у конкретном случају није засновано на личном својству (које је поред неједнаког поступања услов да би се могло говорити о дискриминацији), јер се организациона јединица у коју је тужиља распоређена у оквиру систематизације радних места код тужене не може сматрати обележјем личности, већ се овде ради о повреди права по основу рада и непоступању тужене, као послодавца, у складу са одлуком Министра одбране. Радње тужене које је тужиља означила као дискриминаторско поступање не могу се квалификовати као дискриминација, у смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације, због чега су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиље.

Врховни касациони суд је оценио да су правилно нижестепени судови применили материјално право и закључили да нема дискриминације у конкретном случају.

Наиме, забрана дискриминације представља једно од основних начела Устава Републике Србије. У члану 21. Устава утврђено је да свако има право на једнаку законску заштиту без дискриминације (став 2).

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације, прописано је да израз дискриминација и дискриминаторско поступање означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лица или гупе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној

припадности или етничком пореклу, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварно односно претпостављеним личним својствима.

Такође, Закон о раду забрањује одвајање, издвајање, раздвајање, разликовање које није оправдано и којим се незапослено или запослено лице унижава, омаловажава или кињи кроз забрану непосредне и посредне дискриминације (члан 19. Закона о раду). Посредна дискриминација (на коју се тужилац позива) постоји када одређена на изглед неутрална одредба, критеријум или пракса ставља или би их ставила у неповољни положај у односу на друга лица – лице које тражи запослење, као и запосленог због одређеног својства, статуса, опредељења или уверења из члана 18. истог закона. Према члану 18. критеријуми дискриминације су пол, рођење, језик, раса, боја коже, старост, трудноћа, здравствено стање, инвалидност, национална припадност, вероисповест, брачни статус, породичне обавезе, сексуално опредељење, политичко или друго уверење, социјално порекло, имовинско стање, чланство у политичким организацијама, синдикатима или неко друго лично својство.

Одредбама члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 1. Протокола 12. уз наведену конвенцију, утврђена је општа забрана дискриминације у остваривању сваког права које предвиђа закон, тако што је прописано да ће се свако право које закон предвиђа остварити без дискриминације по било ком основу по раси, боји коже, вероисповести и политичком и другом уверењу, националном или друштвеном пореклу, повезаности са националним мањинама, имовини, рођењу или другом статусу.

Према садржини законских норми, као и норми Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, дискриминација представља неједнако поступање или прављење разлике једног лица у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији, засновано на личним својствима. У конкретном случају није повређено начело једнакости, нити је учињена дискриминација према тужилци због чињенице да је тужена као послодавац, исплатила наведену накнаду запосленима, ван установе у којој је тужила запослена и на коју се примењују посебни прописи (Правилник о војним установама које послују по принципу стицања и расподеле дохотка – „Службени војни лист“ бр.5/86...31/91). Тужила овим није лишена права да због евентуалне повреде права из радног односа, на коју указује ревизијом, законитост остварује у радном или управном спору.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић